

1 Timoteo

1 Pau²lah³lo²na¹xai²na² ū³wha²li¹le¹nxa²ha¹wa².
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² ī³sa²si¹hā³ū¹sa²jah¹lo²sa¹wa².
 Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa²
 ī³hen³txi³si¹ha¹jau³su² ī³sa²si¹hā³ū¹sa³na²hē³la².
 Txa²wā¹sū³nu²kxai³lu² txa²wā¹ē¹na²
 sa²hau³ko³tē³jah¹la² ī³kwa³na³sai¹ni² Je³su²
 Kris²tu³jah¹la² wah³nxe³ki³jah¹la² ī³kwa³na³sai¹ni²
 nxe³sain¹na²hē³la².
 2 Nxe³na¹jut³su² Ti³mo²jah³lo²si¹nha²kxai³
 ain³kxi²sē¹la². Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 ain³kxi²sa¹nha²kxai³ txa²wē³sū³te²si¹lx².
 Nxe³ha²kxai³ Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³jah¹la²
 Txa²wā¹wī³nu²su² ha²kxai³ Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 Txa²wā¹hxī²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lo²su² ha²kxai³
 nxe³ya³sxā³ kāin² thāi³ti³la² a³lxi²nxa²si¹hi²
 wi¹lhīn¹sxā³ thāi³ti³la² sa²hau³ko³txa²si¹hi²
 wxā²nxū²kwāi³nāu³a² ā³nhāu²no³txa²si¹hi²
 nxe³nxa²si¹jau³su² ten³sa³nha²wa².

Wān³txa² ki³han³jau³su² ī³tih³nxe³nyhain¹jau³su²

3-4 Nxe³ha²kxai³ Ma³se³to²na²ko³xa² ai³te³lhxā³
 nxa¹hī¹nai³tā² e³kxi¹nxa²ha¹tai¹ti²tu³wa².
 Nxe³nxa²ha¹te³nah¹lxi¹: — E²fe³so³thī³na² hāi¹sxā³ yxau³sē¹li¹.
 A²nū²a² ī²li³te²a² wān³txa² ki³han³jau³xa²
 ī³tih³nxe³nyhai¹nha³tai¹. Nxe³te²a² ha³ya³kxa²
 o²la³kxain¹si¹hin¹jau³su² ī³ye³kxi¹tai¹nhē³li¹.
 Wān³txa² ki³han³jau³su² jau³xa² ā³na¹i²
 wxā²wī³na²nāu³xu¹tai²na² he¹ta¹hxai²hē¹li¹.
 Nxe³jau³xai²na² ya²la³tu³txa³kxai²nān²tu³

ā³na¹i² nxe³ain¹si¹hin¹jau³su² ī³ye³kxi¹tai¹nhē³li¹.
 Nxē³jau³xai²li² a²ē¹nāu³ai²na² hxi²kan¹txi³
 yxo²ī²ki³jau³sxa³wa². Yxān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na²
 wān³txa² so¹lxi³ hxi²kan¹txi³ yxo²ī²ki³jau³xai²la¹wa².

5 Nxē³sxā³ wain³txi³ ī³tih³nxain¹ki³kxai²nān²tu³
 a²ē¹nāu³ai²na² wi¹lhin¹ju³ta² so¹lxi³ yū³ha²kxai³
 wain³ye¹nxa²ju³ta² so¹lxi³ kāi³ha²kxai³
 Je³su²jah³la² txa²wā¹ē¹nāu³a² sa²hau³ko³tē³ju³ta²
 yxo²ī²ha²kxai³ ai¹nhī³nx2na³la². Ain¹kxai²nān²tu³
 a³lxi²waun¹nyhu¹ki³ju³ta² ā²la² kāi²nhī³nx2na³la².
 Ju¹tai²li² ten³sa³nha²wa².

6 Yxān¹ta¹ a²nū²a² ī²li³te²a² wān³txa²
 toh³lxi³jau³xa² ain³so¹ain¹ka³tu³ wān³txi³khai³xa²
 sa²kxai³lu² ā³na¹ain¹na²hē³la². Kwa²toh³lxi³jau³xa²
 ī³tih³nxain¹te²ju²hē³la².

7 Nxē³sxā³:
 — Moi³se²ah³lu¹tai²na² wha²li¹txā³nxu¹tai²na²
 wān³txa² ī³tih³nxē³jah¹lo²sa¹wi¹. Nxain¹na³la².
 Nxē³yān¹ta¹ jau¹xai²na² ī³tih³nxain¹jau³xai²na²
 a³la³kxai¹nxa³ha²kxai³ a²si³yxau³tāu³a²
 ain³nha²nxa³ha²kxai³ nxe³ain¹na³la².

8 Ai¹nha²kxai³ Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 wān³txa² ī³tih³nxain¹jau³xu¹tai²na² wain³txi³
 sa²yxo²we¹tain¹kxai²nān²tu³ wi¹te²ju²hē³la².

9 Yxān¹ta¹ wi¹lhin¹tū³ka³txi³ki³nāu¹xai²na²
 ī³tih³nxe³nē³jau³sxa³wa². Yxān¹ta¹ a²nū²a²
 ko³nxe³ti³ kāi³te²su² te²na² Txa²wā¹sū³na²
 ī³xān³ta³kxain¹te²su² te²na² a²ē¹nāu³ai²na²
 ī³ne³wā³nūn³ta³kxi²te²su² te²na² Txa²wā¹sū³na²
 sa²nēn¹kxi²nxa³te²su² te²na² Txa²wā¹sū³na²
 ko³nxe³ti³ e³kxi²te²su² te²na² a²wī³nu²su² tā³nxa²
 a²hā³ka³nū²su² tā³nxa² ī³xān³txa³kxain¹te²su² te²na²

a²nū²a² su²lhā³nyhu¹ki³te²su² te²na² nxe³te²a²
yxo²ha³kxa¹ Txa²wā¹sū³na² ī³kwa³na³nē³jau³xai³tā²
ī³tih³nxe³jau³nū³ai²la¹wa².

10 Te²yā¹nxe³sxā³tū¹ka³txa²te²yā¹xain¹nūn³na³la².
Kuh³lxa³thin¹khaix1te²su² te²na² in³txi³su²
ta³nxa² txu¹su² ta³nxa² kuh³lxa³thin¹sxā³
ū³whīn¹ta³kxi²nyhu¹ki³te²su² te²na² a²nū²a² ā³xa²
nū³kxūn³txi³ kāi³so¹sxā³ kwa²wa³kon³kxi²si¹jau³su²
kwa³na³te²su² te²na² ī³ki³ha¹kxi²te²su² te²na²
a²nū²a² ī³ki³ha¹kxi²sxā³ ko³nxe³ti³ e³kxi²nyhu¹te²su²
te²na² wi¹lhin¹jau³xa² yxo²kwīn¹kxi²te²su² te²na²
nxe³te²a² yxo²ha³kxa¹ Moi³se²ah³lu¹tai²na²
wān³txu¹tai²na² ī³tih³nxe³jau³xai²la¹wa².
Nxe³jau³xai²na² yxo²ha³kxa¹ a²nū²a² wi¹lhin¹te²a²
ā²la²sa²yxo²we¹tain¹te²ju²hē³la².

11 Yxān¹ta¹wān³txa²wxi²kin³ti³ton³khaix1si¹nhē³jau³su²
yū³na¹wa². Nxe³jau³xai²na² Txa²wā¹sū³na²
Wi¹lhin¹ta² Si³yxau³jah¹la² ū³hū¹sa²jau³xai²la¹wa².
Txa²wā¹ē¹nāu³ai²na²sa²hau³ko³tū¹nhē³jau³xai²la¹wa².
ī³tih³nxe³nxa²ha¹jau³xai³ta³lxa²na³la².

Je³su² Kris²tu³jah¹la² sa²nēn¹kxi²jau³su²

12 Nxa²ha¹te¹ Je³su² Kris²tu³jah¹la²
Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lo²su² ha²kxai³
sa²nēn¹kxi²to³ha¹wa². ī³nū³kxūn³txi³sai¹nha²kxai³
ya³nān³ta³ki²la²sxā³ wi¹kāi³a¹kxe³su²
nxe³ye²sa²jau³su² ī³kaix1so¹sai¹nha²kxai³
nxe³sain¹na²hē³la². Sū³na² wān³txa² wi¹jau³xa²
ī³hen³txi³te³lhā³ ī³kaix1so¹sain¹na²hē³la².

13 Nxe³na¹hī¹nai³kxai³lu² nxe³na¹hē³la².
Txa²wā¹sū³na² ko³nxe³te²lo³txai¹na¹ha²kxai³
Je³su²jah³la² a²sa³wi³ha³lxa²khāuh³lxa³tai¹na¹ha²kxai³

nū³kxūn³txi³ an³txi³ti³hin¹sxā³ o²la³kxi²na¹ha²kxai³
nxē³na¹hē³la². Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
kō³nha²nxa³ha²kxai³:

— Wain³txi³ kāi³a¹xā¹. Nxa¹jau³tū³ kō³nxē³ti³
kāi³a¹hē³la². Nxē³na¹kxan²ti³ wi¹lhin¹sxā³ thāi³ti³la²
sa²hau³kot3sa³na²hē³la².

14 Nxē³sa³nū²la² Je³su² Kris²tu³jah¹lo²kxai³lu²
thāi³ti³la² a³lxī² wa³to²hi²ha²kxai³
wi¹lhin¹khai¹nxē³ha²kxai³ yxo²i²si¹sain¹jau³su²
ī³yau¹ū³sai¹ni² a³lxai¹na¹ju³ta³nū³a² ū³hū¹sai¹ni²
Je³su² Kris²tu³jah¹la² nxē³sa³na²hē³la².
Ā³nū²nxi²sxā³ yxau³a³sa³ha²kxai³ nxē³sa³na²hē³la².

15 Nxē³na¹jut3su² Je³su² Kris²tu³jah¹lo²su²
te²kxai³lu² a²nū²a² yxo²ha³kxa¹ a²ē¹nāu³ai²na²
sa²hau³ko³txi² kō³nxē³ju³ta² wā³ko³txa³te²tū³
sa²wa²su¹txi² nxē³te³lhxā³ wxā³na²hē³la².
Nxē³te²jai¹ti²tu³wa². Txai²li² kxā³nxa² kō³nxē³ti³
kāi³ wa³to²hi² jah¹lo²su² na¹hē³la². Ki³han³nxa³wa².
Wān³txi³tū³ e³a¹wa².

16 Jā¹nxē³na¹ju³kxai³lu² nxē³na¹kxan²ti³nū¹
Txa²wā¹sū³na² wi¹lhin¹sxā³ thāi³ti³la²
sa²hau³kot3sa³na²hē³la². Sa²ju³tan¹te²kxa³yā³lhu²
Je³su² Kris²tu³jah¹lo²kxai³lu² ya³nān³ta³ki²la²ha²kxai³la¹
txa²ē¹nāu³ai²na² sa²hau³kot3sa³na²hē³la².
Nxē³ha²kxai³ nxē³hī¹nān¹te²tū³ a²nū²a²
ī²li³te²a² yxo²i²kxai²nān²tū³ ka³te³na² wi¹tāu³a²
nxē³ti³hi¹tain¹nūn³tu¹wa².

17 Nxē³jut3su² Txa²wā¹sū³na² so¹lxī³
Txa²wā¹si³yxau³jah¹lai²la¹wa². A²wi¹lhi¹nu¹tai²na²
yen³kxa² yū²nxa³hī¹nū¹tai²nān¹te²tū³
Txa²wā¹sū³na² yxau²sa²tē³jah¹lai²la¹wa².
Hai³txi³ ya³lu²ju³ta² yū³jah¹lo²sxa³wa².

1 Timoteo 1:18

v

1 Timoteo 2:1

Í²ki³sxa³hí¹nu¹tai²nān¹jah¹lo²su² na³la². Hāi¹nxe²
sa²nēn¹kxi²yxau²xai³ki³jah¹lo²su² na³la².

18 Nxa²ha¹te¹ Ti³mo²jah³lāi³. Txa²wēt3si¹lxa².
Wān³txa² e³kxi¹nxa²ha¹jau³xai²na²
āin³so¹s̄e¹la². Sa²yxo²wet1s̄e¹la².
Kxā³nxai³tā² Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
e³kxi²tū³kā³txai²na² e³kxi²nē³lain¹jau³xai³tā²
ne³wā²na³txa³hē¹la². Ne³wā²na³xan³kxai²nān²tu³
í³nxū²kwa¹l³lxū¹txi³nxa²tu¹wa². Nxe³nxa²ha²kxai³
Txa²wā¹sū³na² wa³ka³li³yu³ta² wain³txi³
o²la³kxin¹tu¹wa².

19 Á³na¹sxā³ yxo²í²nxā²nxa³lho³la².
Wxa²é¹nāu³ai²na² wain³txi³ í³ye³kxi²nha¹tu¹wa².
Nxe³to³ta¹ a²nū²a² í²li³te²a² Sū³na² wān³txai²li²
nxe³wā²na³ai¹nha²kxai³ yxo²í²ain¹ju³ta²
ne³wā²na³ain¹na²hē³la².

20 I³me³ne²u²jah¹la² A³le³syān²trah¹la³ nxe³ya³sxā³
te²yā¹nxe² kāi³ain¹na²hē³la². Ai¹nha²kxai³
Sa³ta³na²jah¹la² hxi²ka² ū³hū¹ai¹na¹hē³la².
Nxai¹na¹ha²kxai³ Txa²wā¹sū³na² a²í³lxa² ko³nxe³ti³
e³qxain¹jau³xa² á³na¹si¹hai¹na¹jau³sa².

2

Txa²wā¹sū³na² í³ye³kxi²ki³ju³ta² í³yau¹ū³jau³su²

1 Ju²ta³la³ nxa²ha¹te¹ Txa²wā¹sū³na²
e³kxi²yxau²xai³txa²hē³la². Nxe²e³kxin¹te³nah¹lxi¹:
— Jah¹lai²li² hxi²ka¹nai¹nxa³wi¹.
Á³non²ta³kxi¹txai¹nhē³li¹. Nxe³ta³nxa²:
— Jah¹lai²li² wi¹lī²txai¹nhē³li¹. Nxe³ta³nxa²:
— Jah¹la² a²é¹nāu³ai²na² sa²hau³ko³txai¹nhē³li¹.
Nxe³ta³nxa²:

— Jah¹lai²li² ã³non²ta³kxai¹nñ¹tai¹ti²tu³wi¹.
 Wi¹lhin¹khai¹x¹ni¹lx¹i¹. Sa²nñ¹kxi¹nxa²ha¹wi¹.
 Nxe³ta³nxa² nxe³txain¹to³hë¹la². A²nñ²a²
 yxo²ha³kxa¹ nxe³nñ¹txai¹nhë³la².

2 Nxe³sx³ kwa³na³nñ³tü³ka³txa²
 Txa²wä¹hx²kan¹ti³nñ³xä² yxo²ha³kxa¹ Sñ³na²
 nxe²e³kxi¹txai¹nhë³la². Nxë¹kxai²nñ²tu³
 ha³lo²a² sa²hä²u²no³ti² txa²wä¹ë¹nñ³ai²na²
 sa²hä²u²no³ti² nxe³kxai²nñ²tu³ wi¹yxau³hë³ki³tä³la².
 Nxë¹kxai²nñ²tu³ wi¹lhin¹sx³ yxau²
 wi¹lhen³txi³nyhu¹sx³ yxau² nxe³hë³ki³tä³la².

3 Nxe³ki³kxai²nñ²tu³ wi¹lhë³nx2na³la².
 Txa²wä¹sñ³na²kxai³lu² txa²wä¹ë¹nñ³ai²na²
 sa²hau³ko³të³jah¹la²kxai³lu²ka³lih³khai¹nxe³hë³nx2na³la².

4 Nxe³ha²kxai³a²nñ²a² yxo²ha³kxa¹a²ko³nxe³ju³ta²
 wxa²wa²su¹txü¹hai¹ni² wän³txa² ya²la³lyau³xa²
 a³la³kxi²si¹hai¹ni² nxain¹ju³ta³nñ³a² Txa²wä¹sñ³na²
 a²ten³ju³tai²la¹wa².

5 Txa²wä¹sñ³na² ka³na³ka³na³tä³la².
 Te²yä¹nxe³sx³ a²nñ²a² ka³na³ka³na³te²a²
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² so¹lx³ a²nñ²nñ³xai²na²
 Txa²wä¹sñ³na²yen³nñ³a²ï²sa²si³të³kxi²në³jah¹lai²la¹wa².
 A²nñ²a² ã³xa² hxi²kan¹te²sxa³yu²hë³la².

6 A²nxe³jah¹la² wä²nxü¹hë²nha²sx³
 ya³lu²kxi²në³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³jau³xai²li²
 ha³lo²a² ã³nhau³ko³thë¹nai³tä² Txa²wä¹sñ³na²
 sa²kxai³lu² a²nñ²nñ³xa² hë¹nxe³ti³xa¹
 wä³ko³nxa³te²tu³ ï³yau¹ü³nhë³te³lhxä³
 ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

7 A²nxe³jau³xai²na² ï³yau¹ü¹hain¹te³lhxä³
 ï³kaix¹so¹sa³na²hë³la². Sa³ha²kxai³ a²nñ²a²
 Ju³te²a² nñ³ka³txi³sxa³te²a² a²yo²ha³kxa¹ wän³txa²

ya²la³lyau³xa² wān³txa² yxo²ī²si¹nhē³lain¹jau³nū³a²
 ī³hen³txi³sa²sān²nū²la² ī³sa²si¹hā³sa³na²hē³la².
 Ki³han³nxa³wa². Wān³txi³su² ī³ye³a¹wa².

8 Jā¹nxe³jut3su² in³txi³nāu³xa² ha³lo²a² ī²li³je³na²
 he¹ain¹tāu³a² Txa²wā¹sū³na² ī³ye³kxain¹ju³ta²
 ten³sa³nha²wa². A²ē¹nāu³ai²na² wi¹lhi¹nha²kxai³
 wxa²hxi²ka²la¹nha²sxā³ e³kxi²nxain¹ju³ta²
 ten³sa³nha²wa². Jā¹nxe³sxā³ a²ē¹nāu³ai²na²
 ī³xan³txi³ju³ta² yū²nxa³ha²kxai³ ko³txi³
 wā²nxū¹hāin³nha²ju³ta² yū²nxa³ha²kxai³ ain¹ju³ta²
 ten³sa³nha²wa².

9 Te²yā¹nxe³sxā³ txu¹ti³nāu³xa² sa²kxai³lu² wā²la²
 wi¹khaix1ka³lo³a² ū³whi²kxi²nhain¹kxai²nān²tu³
 hxi²kan¹jut3sxa³wa². Te²yā¹nxe³sxā³
 kāi³ta³kxē¹ha² a³lxi²khaix1tih³na² ū³yhxe²ta³hē¹nha²
 ta³nxa² ou²ra³ka² a³lxi²ki³ai²na² a²ne³kxi³sa²
 ū³nhe³kū¹nha² tā³nxa² nxain¹ju³tai²na² whāi²nā¹
 hxi²kan¹jut3sxa³wa². A²nū²a² kwa² ī²kxain¹sxā³
 ī³sa²nē¹kxain¹ju³ta² wai³nxa³wa². Yxān¹ta¹
 wā²la² kwa² wi¹ka³lo³a² wi¹lhau³ko³nha²ka³lo³a²
 wain³na³la².

10 Yxān¹ta¹ wi¹lhin¹ye²te²a² yen³kxa²
 wi¹lo²la³kxi²kxai²nān²tu³ ī²la² wai³nhī³nx2na³la².

11 Te²yā¹nxe³sxā³ txu¹ha² wān³txa² wi¹jau³xa²
 ī³ti³nxain¹kxai²nān²tu³ ka³nah²nxe³sxā³ yxau³sxā³
 ain³kxain¹kxai²nān²tu³ wai³nhī³nx2na³la².

12 Yxān¹ta¹ txu¹sa²te²kxai³lu² in³txa²
 ī³ti³nxe³ta³nxa² ī³kwa³na³ta³nxa² nxe³ju³tai²na²
 ten³sa²nxa³nha²wa². Wai³nxa³wa². Hāi¹sxā³
 ka³nah²nxe³sxā³ yxau³sxāin³kxi²kxai²nān²tu³
 wai³nhī³nx2na³la².

13 Nxe³ha²kxai³ a²wi¹lhī¹nu¹ta²kxai³lu²
 A³tāu²ah³lu¹tai²na²txa²nū² we¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

Hā²wxān³txa³ E²va³ka³lxu¹tai²kxai³lu²
we¹tūn³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa², Txa²wā¹sū³na²
hxi²ka²sa². Hā²wxān³txa³ Sa³ta³na²jah¹lai²na²
hi²sen³su² ta¹ka³lxi³nu¹ta²kxai³ī³ki³ha¹kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
14 Te²yā¹nxe³sxā³ A³tāu²ah³lu¹tai²na² hai³txi³
ā³ke³tū¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa² Yxān¹ta¹
txu¹ha³ka³lxi²na² ā³ke³tū¹ju³tan¹te²kxa³yā³lhu²
ko³nxe³ti³ kāl³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
15 Jā¹nxe³sxā³ wē³sa² a³li³lah¹tāu³a²
txu¹ha² khāuhx3nha²te²jai¹ti²tu³wa². Yxān¹ta¹
Txa²wā¹sū³na² wān³txa² yxo²ī²i² a²nū²a²
a³lxi²waun¹nyhu¹i² ai¹nha²kxai³ a²ē¹nāu³ai²na²
a²ko³nxe³ju³ta² ā³wa²su¹tu¹wa².

3

Yxo²ī²tū³kā³txa² a²hxi²kan¹te²nāu³xa²

1 Nxa²ha¹te¹ txa²wā¹nū³kā³txi³ki³na¹xai²na²
yxo²ī²tū³kā³txi³ki³na¹xai²na² a²hxi²kan¹ti³su²
ki³ju³ta² ten³ki³kxai²nān²tu³ wi¹lhī³nx2na³la².
Wai³nhī³nx2na³la². Ki³han³nxa³wa².

2 Nxe³ki³kxai²nān²tu³ a²hxi²kan¹ti³su²
ki³ju³ta² ten³ki³kxai²nān²tu³ wi¹lhin¹ki³ju³ta²
kāin² yū³ki³sa²kxai³ a²nū²a² ā³xa² ī²li³te²a²
hxi²kan¹txi³ ko³nxe³ti³ e³kxi²nē³lai¹nhī³nx2nxa³wa².
Nxe³nē³lai¹nha²kxai³ txu¹ha² ka³na³ka³na³te²a²
so¹lxi³ tē³i² wain³txi³ wā²nxū¹hāin³nha²
txa²wā¹o²la³kxi²ki³ju³ta² wain³txi³ kāi³i²
a²hoh³lxi³su² a²nū²a² yxo²ha³kxa¹ wi¹le³kxi²
nxe³nē³lhī³nx2na³la². Te²yā¹nxe³sxā³ a²nū²a²
u²lxi³ wxā³kxai²nān²tu³ wi¹lhin¹sxā³ yain³txa²
wā²nhū¹hī³ki³tā³la². Te²yā¹nxe³sxā³ wān³txa²

ã³ne³wxe²nxa³te²a² wxã³kxai²nãn²tu³ hxi²kan¹txi³
í³yau¹ú³hĩn³ki³ta³la².

3 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² yain³jau³xa² ùn³jau³xa²
í³na²sxã³ wen¹ki³sxa³ha²kxai³ txa²wã¹nñ³ka³txa²
kwa² ã³nhe¹kxi²nyhu¹ki³sxa³ha²kxai³
nxe³hñ³ki³ta³la². Te²yã¹nxe³sxã³ a²nñ²a²
hã¹nxe³ti³xa¹ wi¹llhin¹sxã³ í²ha²kxai³ hã²non³sxã³
yxau³ha²kxai³ yen³kxa² yxo²kwãin³nẽ³lxa³ha²kxai³
nxe³hñ³ki³ta³la².

4 Te²yã¹nxe³sxã³ txa²wã¹sxi²ha² yxau³tñ³ka³txa²
yxo²ha³kxa¹ hxi²kan¹txi³ hau³kot3sñ³ki³ta³la². Txa²wã¹wẽ³ha³lxa² wain³txi³ í³ti³h³nxe³ki³sa²kxai³
wain³txi³ sa²yxo²we¹tẽ³lai¹nhñ³nx2na³la².

5 Nxe³ha²kxai³ txa²wã¹wẽ³ha³lxa²
hxi²kan¹txi³ hau³ko³ki³sxa³kxai²nãn²tu³
yxo²í²ki³tñ³ka³txi³ki³na¹xai²na² hxi²kan¹txi³
í³hau³kot3hñ³ki³sxa³wa².

6 A²nxe³jah¹la² kwẽ¹tai²na¹ yxo²í²
ã³si³wxe³kxai²nãn²tu³ hxi²kan¹txi³
í³hau³ko³tẽ³lxa³lho³la². Nxe³ke³la³te²kxai³:

— Kãin² yxo²í²te²sa¹wi¹. Ain¹jau³su²
nxe³kxai²nãn²tu³ a²é¹nãu³a² í³yxo²kãin²ti³nha²sxã³
ko³nxe³ti³ kãi³hñ³nx2na³la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³yã³lhu²
Sa³ta³na²jah¹la² ko³nxe³ti³ í³yñ¹li²kxa² yã¹nxe³sxã³
ko³nxe³ti³ í³yñ¹li²nñn³tu¹wa², Txa²wã¹sñ³na²
hxi²ka²sa³.

7 Nxe³kxa²yu³su² a²nñ²a² yxo²í²ai¹nxa³te²a²
wi¹le³ai¹nxa³kxai²nãn²tu³ Sa³ta³na²jah¹la²
hi²sen³su² yxo²í²tñ³ka³txai²na² ko³nxe³te²lo³jau³su²
ha³tã³nxe³ha³ta²wa².

Yxo²í²tñ³ka³txa² í²ú³te²nãu³xa²

1 Timoteo 3:8

x

1 Timoteo 3:13

8 Txa²wā¹nū³kā³txi³ki³na¹xa² yen³kxa²
wā²nhū¹ki³ju³ta² o²la³kxi²ti³ten³ki³kxai²nān²tu³
txa²wā¹yxau²xai³ki³tāu³a² wi¹lhin¹sxā³ yxau³ye²
yau³ka³na³ka³nat3sxā³ a²ya³la³lyau³tu³ e³i²
yain³jau³xa² ūn³jau³xa² ū³na²sxā³ we¹nxa³i² yen³kxa²
kwa²yxo²kwai³nxa³i² nxe³hīn³ki³tā³la².

9 Txa²wā¹ē¹nāu³ai²na² aū³txi³ Je³su²
Kris²tu³jah¹la² tah²lxi³ we¹tē³jah¹la² nxe³te²na²
wān³txa² so¹lxi³ sa²yxo²so¹sxā³ kāi³te²la³
hī³nx2na³la².

10 A²nxe³jah¹la² wa³ka³la² ā³xa² o²la³kxi²sān²sxā³
āin³sxā³ ī²ain¹ki³kxai²nān²tu³ wi¹li²
wai³ni² nxe²na³na¹ ki³kxai²nān²tu³ hai³txi³
a²ko³nxe³ti³ kāi³ain¹ju³ta² ī²ki³sxa³kxai²nān²tu³
nx³hī¹na¹ yen³kxa² wā²nhū²xai³ki³ju³ta²
o²la³kxi²ki³kxai²nān²tu³ wai³nhī³nx2na³la².

11 Nxa²ha¹te¹ te²yā¹nxe³sxā³ txu¹ti³nāu³xa²
a²yxau²xai³lain¹tāu³a² wi¹lhin¹sxā³
yxau³ain¹ye²ha²kxai³ wān³txa² ya²la³lyau³xa²
so¹lxi³ e³ha²kxai³ yain³jau³xa² ūn³jau³xa² ū³na²sxā³
we¹nxa³ha²kxai³ a²wa³ka³li³yu³ta² wain³txi³
o²la³kxi²ha²kxai³ nxe³hī³nx2na³la².

12 A²nxe³jah¹lai²na² yen³kxa² wā²nhū¹xai³ki³ju³ta²
o²la³kxi²jah¹la² sa²kxai³lu² txu¹ha² ka³na³ka³na³ta²
so¹lxi³ tē³ha²kxai³ a²wē³ha³lxai²na² whāi²na¹
wain³txi³ ī³tih³nxe³ha²kxai³ nxe³hī³nx2na³la².
Nxe³sxā³ a²sxi²ha² yxau³ju³ta² wain³txi³
ī³hau³ko³tū¹hī³nx2na³la².

13 Nxe³ha²kxai³ ju¹tai²na² ha³kxa¹
wain³txi³ o²la³kxi²ki³kxai²nān²tu³
wxā²nū³ka³txai²na² wi¹le³kxi²nyhai¹nhī³nx2na³la².
Nxe³nyhain¹ju³tan¹te²kxa³yā³lhu² Je³su²

Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² wxi²kan¹ton³sxā³
 ī³tih³nxai¹nhī³nx2na³la².

A³no¹sa²tē³kxi²nē³jau³su²

14 Nxe³na¹jau³su² ū³wha²li¹le¹nx²ha¹wa².
 Ki³han³nx²a³wa². Ye³jen¹na² wxā³sxā³ ī²nx²a²ha¹ju³ta²
 ten³khaix1sa³nha²wa².

15 Nxe³na¹ta¹ hxi²kan¹sa²nx²a³ke³la³te²kxai³
 wān³txa² ī³yau¹ū¹nx²ha¹jau³xai²li² ā²la²
 a³la³kxi²hī³nx²a¹lx². Je³su²jah³lai²na² wān³txa²
 yxo²ī²tū³ka³txa² wain³txi³ yxau²xai³lain¹ju³ta²
 wi¹wi¹nxe² ī³hau³ko³tū¹hai¹nhī³nx²a¹lx².
 A²nxe³tū¹ka³txai²li² Txa²wā¹sū³na²
 ka³ten³yah¹la² a²sa³wi³ha³lxai²la¹wa².
 Ya²la³lyau³xan²tū³ Sū³na² wān³txi³su² ye²ha²kxai³
 aīn³kxi²yxau²xai³tū³ka³txai²la¹wa².

16 Ya²la³tū³ Txa²wā¹sū³na² ā³ne³hi¹kxi³ju³ta²
 wa³lxe³ju³tai²la¹wa². Nxe³ta¹ Je³su²jah³la²
 ā³nhxi²ka¹tē³jah¹lai²la¹wa².

A²nxe³jah¹la² a²nū²khai³hū³nxe²
 a³ka³nxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

Te²yā¹nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³txi³su²
 Jah¹lo²su² te²a² wi¹lhin¹sa²sai¹ye²kxe³su²
 ī³tih³nxe³nē³ta¹hxai¹ti³ai¹ti²tu³wa².

Te²yā¹nxe³sxā³ oh³xan¹tū³ka³txa²
 ī²ain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

Je³su²jah³la² sa³wi³ha³lx² Sū³na² wān³txa²
 wi¹jau³xa² a²nū²a² yxo²ha³kxa¹

ī³hen³txain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 A²nū²a² ha³lo²a² ī²li³ko³xa² yxau³kxan²ti³

yxo²ī²yah³lx²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³te²kxa³kxa¹ oh³nāu³nū¹ka³na¹ wā³li²

ka³la³xi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

4

*Wān³txa²
ī³tih³nxe³te²nāu³xa²*

*1 Jau¹xai²na² Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³txi³su² jah¹la²
wi¹wi¹nxe² ī³yau¹ū³nē³na²hē³la². Nxe³te³nah¹lxi¹
kxān³nāu³a¹ yxo²ī²tū³kā³txi³nāu³xai²na²
a²ha³tih³xa² Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
sa²yxo²ā³ain¹tu¹wa². A²nxe³te²a² sa²yxo²ā³ain¹ka³tu³
wān³txa² a²ta³a² kō³nxe³jah¹la² ā³ke³tū¹ain¹jau³su²
ain³kxain¹tu¹wa². Nxain¹kxai²nān²tū³ a²ta³a²
nū³kā³txa² wān³txa² ī³tih³nxain¹jau³xa²
ki³han³jau³xan²tū³ yxo²ī²sxā³ sa²yxo²we¹tain¹tu¹wa².*

*2 Jā¹nxe³sxā³ ki³han³jau³xai²li² ī³tih³nxain¹te²na²
sa²kxai³lu² ki³han³jau³xa² so¹lxi³ ī³tih³nxain¹tu¹wa².
ī³tih³nxain¹kxan²ti³nū¹ āin²ti³sxā³ ī²ā³ain¹ju³ta²
te³nai¹nxa³lho³la².*

*3 A²nxe³te²a² nxe²e³kxain¹tu¹wa².
Nxe³ain¹te³nah¹lxi¹:
— Txu¹ha² so¹ki³ju³ta² wai³nxa³wi¹.
Nūh¹yxau³ju³ta² so¹lxi³ wain³na³li¹. Te²yā¹nxe³sxā³
ka³yxuh³xa² sī³na² wā²nhī²yah³lxi³txa³hē¹li¹.
Nxē³jau³su² nxe³ain¹tu¹wa². Yxān¹ta¹
ki³han³jau³xai²la¹wa². Je³su² Kris²tu³jah¹la²
yxo²ī²ki³kxai²nān²tū³ wān³txa² wain³jau³xa²
sa²yxo²we¹ki³kxai²nān²tū³ yain³txi³su² ta³nxa²
ka³yxuh³sxu² tā³nxa² te²a² a²whāi²na¹
wi¹na³la². Txa²wā¹sū³na² hxi²ki³kxai³lu²
we¹te²ju²hē³la². Nxe³ha²kxai³ wā²nhī²kxi²sxā³
Sū³na² ī³ka³lih³kxi²nē³jau³su² e³kxi²ki³kxai²nān²tū³
wain³na³la².
*4 Nxe³ha²kxai³ Txa²wā¹sū³na² ka³yxuh³xa²
we¹kxa² a²yxo²ha³kxa¹ wi¹te²ju²hē³la².**

Nxe³kxe³su² ī³ha¹txi²ki³kxai²nān²tū³ Sū³na²
 ī³wi¹lxo³kxi²nē³jau³su² ī³ye³kxi²ki³kxai²nān²tū³
 en²ki³ju³ta² wai³nxa³wa².

5 Yxān¹ta¹ e³kxi²ki³te³nah¹lxi¹:
 — Txa²sū³nāi³. Ka³yxuh³xai²li² ū³hū¹sa²nhī¹kxa²
 wi¹lxo³kxi²sa²sī¹nī¹nha²wi¹. Nxe³ki³kxai²nān²tū³
 Sū³na² yen³nāu³a² wi¹lye²ha²kxai³
 ī³wi¹lxo³kxi²nē³jau³su² ī³ye³kxi²ki³sa²kxai³
 ka³yxuh³xa² wā²nhī²ki³ju³ta² wain³na³la².

Je³su² *Kris²tu³jah¹la²* *wain³txi³*
ā³si³tē³kxi²ki³jau³su²

6 Nxe³jut3su² jau¹xai²na² yxo²ha³kxa¹
 txa²wā³tā³nāu³xa² ī³yau¹ū¹txai¹nhē³la².
 Nxē¹kxai²nān²tū³ Je³su² Kris²tu³jah¹la² wain³txi³
 ā³si³tē³kxin¹tu¹wa². Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 wain³txi³ yxo²i² ī³tih³nxe³nxain¹jau³xa² wain³txi³
 ā³ne³wxe² nxē¹kxai²nān²tū³ ā²la² kāi²non³sxā³
 yxo²i²sxā³ yxau²xai³lin¹tu¹wa².

7 Nxe³yān¹ta¹ wān³txa² ya²la³tū³txa³jau³xa²
 ain³kxi²ti³he¹txa³hē¹la². Yxān¹ta¹ wān³txa²
 wi¹jau³xa² so¹lxi³ sa²yxo²we¹te³lhxā³ kāin²
 o²la³kxi¹sē¹la².

8 Txa²wā¹nū²ai²li² sxī³nxūn³te³lhxā³
 o²la³kxi²ki³kxai²nān²tū³ jū¹nxe² wi¹na³la².
 Yxān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na² wān³txa² nū³kxūn³txi³
 sa²yxo²we¹ki³kxai²nān²tū³ ā²la² wi¹na³la².
 Nxe³ki³sī¹nān¹te²tū³ txa²wā¹ē¹nāu³ai²na²
 ka³lih³ki³tā³la². Nxe³ki³ka³tū³ta¹ kxān³nāu³a¹
 ka³lih³khaix1nxe³ki³tu¹wa².

9 Jau¹xai²na² ya²la³tū³jau³xai²la¹wa². A²nū²a²
 yxo²ha³kxa¹ ain³kxi²sxā³ yxo²i²ki³jau³xai²la¹wa².

10 Jau¹xai²na² Txa²wā¹sū³na² ka³tēn³su²
 yxau³jah¹la² a²wā³txi³khai³xai²la¹wa². Je³su²jah³la²
 wā³txa² yxo²i²kī³sa²kxai³ txa²wā¹ē¹nāu³ai²na²
 sa²hau³ko³tē³jah¹lai²la¹wa². A³ka³nxi²ju³ta²
 wah³nxe² yxau³kī³tā³la². Nxe³ha²kxai³
 khāuh³lxa³txi³nē³lain¹kxan²ti³ a²nū²a² yxo²ha³kxa¹
 ain³kxi²te³lhxā³ o²la³kxi²sxā³ ī³hen³txain¹kī³tā³la².

11 Nxe³jut3su² a²nū²a² yxo²ha³kxa¹ jau¹xai²na²
 ī³yau¹ū¹txai¹nhē³la².

12 Nxa²ha¹te¹ sa³nxe³lxa³kxi³sin¹kxan²ti³
 yah³lon¹nxā²nxa³kxan²ti³ ī³āin²txi³sxā³
 hxi²waun³txi³txa³hē¹la². Yxo²i²tū³kā³txa²
 yxo²ha³kxa¹ ī²nxai¹nha²kxai³ ī³tih³nxai¹nīn¹jah¹lo²sin¹tu¹wa².
 Wān³txa² wain³jau³xa² so¹lxi³ ī³ye³i² wain³ju³ta²
 so¹lxi³ o²la³kxi²nyhu¹i² a³lxi²waun¹nyhu¹i²
 Txa²wā¹sū³na² wān³txa² kan²txi³ sa²yxo²we¹txi²
 wxā²ē¹nāu³ai²nān¹jau³xa² Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 yā¹nxe³jau³xa² wā²nxū¹hain³nha² nxe³sē¹la².

13 Ye³jen¹na² wxā³na¹tu¹wa². Hī¹na²
 hxi²kan¹sa²nxa³nha²wa². Nxe³sa²nxa³hī¹nai²na¹
 wxāi²na² sa²kxai³lu² a²nū²a² yxo²ha³kxa¹
 sa²nū³tai¹nhē³la². Nēn¹kxai²nān²tū³ Txa²wā¹sū³na²
 ha³tēh³nxā³nxa² ī²sxā³ ī³ye³kxi¹tai¹nhē³la².
 Wān³txai²li² wain³txi³ sa²yxo²wet1si¹hain¹jau³su²
 ī³yau¹ū¹txai¹nhē³la². Wān³txa² wa³lxē³jau³xa²
 ī²in¹kxai²nān²tū³ wain³txi³ ī³tih³nxe³txai¹nhē³la².

14 Txa²wā¹sū³na² ī³hxi²ka¹txa²ju³ta²
 nxe³wān²txa³hē¹la². Ain³kxi¹xi²khaix1nxe³sē¹la²
 Kxā³nhxī¹nai³tā² yxo²i²te²a² hxi²kan¹txi³nāu³xa²
 a²hxi²ka² wxa²ne³hē¹nhain¹tai¹ti²tu³wa².
 Nxe³nxain¹te³nah¹lxi¹:

— Txa²wā¹sū³na² ī³hxi²ka¹txa²ju³ta² hī¹na²

ā³si³wxe²na³li¹. Nxain¹tai¹ti²tu³wa².
 15 Nxe³jau³xai²na² ī²khai¹nxe³sē¹la².
 Wān³txa² yxo²ha³kxa¹ sa²yxo²we¹txa²hē³la².
 Nxēn¹kxai²nān²tu³ wxa²nū³kā³txai²na² wain³txi³
 kāi³in¹ju³ta² ī²nxain¹tu¹wa².

16 ī²nxai¹nha²kxai³ wān³txa² e³in¹jau³xa²
 wi¹lī²ī¹nha²kxai³ ī³yau¹ū¹hai¹nīn¹jau³xa²
 wi¹lī²ī¹nha²kxai³ nxe³sē¹la². Ko³nxe³ti³
 o²la³kxin¹kxa²yān³txi³sa². Nxēn¹kxai²nān²tu³
 wxa²nū³kā³txa² yxo²ha³kxa¹ Txa²wā¹sū³na²
 wān³txa² yxo²ī²ah³lxin¹kxai²nān²tu³
 wxa²ē¹nāu³ai²na² sa²hau³ko³ta²lxi³tu¹wa².

5

Yxo²ī²tū³kā³txa² wi¹kāi³waun¹nyhu¹kxi³jau³su²

1 Nxa²ha¹te¹ in³txa² yah³lon¹te²su² te²a²
 yxo²xūn³sxā³ ī³kwāi²kxain¹txa³hē¹la². Wxa²wī³na²
 hū³nxe² ī³tih³nxe³txai¹nhē³la². Sa³nxe³la³ku³su² te²a²
 wxa²lon³hū³nxe³ ī³tih³nxe³txai¹nhē³la².

2 Te²yā¹nxe³sxā³ txu¹ha² a³ka³lxon¹te²a²
 wxa²hā³ka³na² hū³nxe¹nha²kxai³ wāin²ta²su²
 te²a² wxa²ha³līn³ta³ka³lxu³hū³nxe¹nha²kxai³
 nxēn¹ka³tu³ ī³tih³nxe³txai¹nhē³la². Ko³nxe³jau³su²
 e³kxi²nha²txa³hē¹la².

3 Wā³ha³te³sa³ka³lxu³khāi³xa² wi¹lī²txai¹nhē³la².
 Yen³kxa²wxa²hau³kot3sxā³ wā²nhū¹txai¹nhē³la².

4 Yxān¹ta¹ a³ka³lxon¹ta¹ka³lx²
 wā³ha³te³son³ta¹ka³lx² sa²kxai³lu² a²wē³ha³lx²
 yū³ta³nxa² a²sa³wi³ha³lx² yū³ta³nxa²
 ī²txa²sā²nhē³la². Yū³kxai²nān²tu³ nxe³tū³ka³txai²li²
 wi¹lī²txai¹lx². Nxe³te²na² hxi²ki³kxai³lu²
 sa²hau³ko³tain¹ju³ta² a²ha³lo²ai²la¹wa².
 Kxā³nhxī¹nai³tā² kāi²nxa³sxā³txo¹nai¹nxa³hī¹nai³tā²

a²ha³ka³na² hxi²ka² sa²hau³ko³tain¹te²ju²hẽ³la².
 Nxe³kxa²ha³tih³xan²tu³ hĩ¹nai²na² wẽ³ha³lxa²
 hxi²ki³kxai³lu² wã²ha³te³son³ta¹ka³lxa² hxi²nün¹
 sa²wã³li²ju³ta² wain³na³la², Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a²sa³.

5 Jã¹nxe³jut3su² wã³ha³te³son³ta¹ka³lxu³khai³xa²
 a²sa³wi³ha³lxa² yü²nxa³ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na²
 a³ka³nxi²ju³ta² wah³nxe²na³la². ã³nhxi²ka¹nxa³ju³ta²
 ũ³ye³kxi²na³la². Nxe³sxã³ ka³nxah³ta² ũ³ye³kxi²
 a³lan²ta² ũ³ye³kxi² nxe²na³la², Txa²wã¹sũ³na²
 ne³nxẽ³na²sa³.

6 Yxã¹ta¹ wã²nxõh¹ta¹ka³lxa²
 so¹lxi³ ũ³ka³lih¹ti²nha²kxai²nän²tu³
 Sã³na² ũ³ye³kxi²toh³xa³kxai²nän²tu³
 nxe³ta¹ka³lxai²na² a²ẽ¹nãu³ai²na² ya³lu²te²hü³nxe²
 yxau²xai³te²ju²hẽ³la².

7 A²nxe³jut3su² jau¹xai²na² yxo²ha³kxa¹
 wxa²nü³ka³txai²li² ũ³tih³nxe³txai¹nhẽ³la².
 Nxai¹nñ¹kxai²nän²tu³ a²nü²a² ã³xa² hxi²kan¹txi³
 ko³nxe³ti³ e³ai¹nx³lho³la².

8 A²nxe³jut3su² a²yah³la²nãu³su² ta³nxa²
 a²xa³ka³lxu²nãu³su² ta³nxa² a²nü³ka³txa²
 sa²hau³ko³tai¹nxa³kxai²nän²tu³ Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 wän³txa² e²nai¹nhü³nx2na³la². Je³su²jah³lai²na²
 wän³txa² yxo²i²xa³te²a² wi¹wa³to²hi²hü³nx2na³la².

9 Jã¹nxe³ju³kxai³la¹ wã³ha³te³son¹ta¹ka³lxa²
 ye³ka³lxa¹txi³ kwẽ³kon³sxã³ txa²wã¹hxi²ka²
 hxan³sxã³ ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹
 wxa²sa²wa²la³kxi²xi²nün³sxã³ kwẽ³kon³sxã³ 60
 nxe² kwẽ³kon³sxã³ yxau²xai³ta¹ka³lxa² so¹lxi³
 a²ĩ³lxa² ü³wha²li¹lhxã³ ã³nhau³ko³txai¹nhẽ³la².
 A²nxe³ta¹ka³lxa² kxã³nxai³kxai³ in³txa²

ka³na³ka³na³te²a² so¹nhya¹sxā³ yxau²xai³lah³na²hē³la².

10 A²nxe³ta¹ka³lxa²kxai³la¹ wi¹ju³ta² so¹lxi³
 kāi³ha²kxai³ a²nū²a² yxo²ha³kxa¹ wi¹le³kxi²
 kxā³nhx̄i¹nai³kxai³ wē³ha³lxa² wi¹wain³txi³
 wāi²lo³ti² a²nū²a² ha³la³ka³lxa³lon³te³lhxā³
 wxā³kxai²nān²tu³ ū³nyhai¹ti² a²nū²a² yxo²i²te²a²
 wxa²yū³hi³ta³kxi² a²nū²a² khāuh³lxa³thin¹te²a²
 ā³non²ta³kxi² wi¹lo²la³kxi²ju³ta² so¹lxi³ kāi³
 nxe³ta¹ka³lxa² i³lxa² so¹lxi³ ū³wha²li¹lhxā³
 ū³hau³ko³tai¹nhē³la².

11 Yxān¹ta¹ txu¹ha² wā³ha³te³son³ta¹ka³lxa² kwa²
 a³ka³lxo¹nxa³ta¹ka³lxa² i³lxa² ū³wha²li¹txa³hē¹la².
 Nxe³ta¹ka³lxa² ye³jen¹nāu³a² in³txa²
 yxo²kwāi³nai¹nha²kxai³ Je³su²jah³la² wān³txa²
 a³lxi²nxa³ha²kxai³ in³txa² ā¹so¹hī³nx2na³la².

12 Nxe³kxai²nān²tu³ a²wān³tai³ta² e³kxi²jau³xai³ta²
 sa²yxo²ā³ha²kxai³ wā²nxūh¹lxi³hī³nx2na³la².

13 Nxain¹kxai²nān²tu³ sxi²ha² ai³lha²thet3sxā³
 u³txi³ wa³ko³nai¹nhī³nx2na³la². Nxe³sxā³
 kwa²wān³txa² ya²la³lhxā³jau³xa² kwa²
 hen³txai¹nhī³nx2na³la². Nain¹kxa²yu³su²
 wxa²nū³ka³txa² ī³ki³ha¹kxi²sxā³
 ko³txe²lo³nx2tai¹nhī³nx2na³la².

14 Nxe³jut3su² ha²kxai³ wā³ha³te³sa³ka³lxa²
 a³ka³lxo¹nxa³te²a² e³kxai¹na¹te³nah¹lxi¹:

— In³txa² ā¹so¹txu¹ni¹. Wē³nhīn¹kxai²nān²tu³
 wē³sa² wi¹we¹txa²hē³ni¹. Wxa²sxi²ha²
 wi¹lhau³ko³txa²hē³ni¹. Nīn¹kxai²nān²tu³ hxi²kan¹txi³
 ko³nxe³te²lo³txa²nxa³lho³ni¹. Nxai¹nhī³na¹wa².

15 Jā¹nxe³jut3su² wā³ha³te³son³ta¹ka³lxa²
 a²ha³tih³xa² Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 sa²yxo²ā³ha²kxai³ Sa³ta³na²jah¹lai²na² wān³txa²
 sa²yxo²we¹tha²kxai³ nxe³hī³nx2na³la².

16 Jā¹nxe³jut3su² txu¹ha² a³ka³lxo¹nxa³te²a²
hi²sen³su² a³ka³lxon¹te²na² a²hā³ka³nū²su² tā³nxa²
a²hāi³nū²su² tā³nxa² ka³tēn³su² yxau³kxai²nān²tu³
nxē³te²a² sa²kxai³lu² wi¹lhau³ko³txai¹lxa².
Nxain¹kxai²nān²tu³ yxo²i²tū³kā³txai²na²
sa²kxai³lu² wā³ha³te³son³ta¹ka³lxu³khai³xa² so¹lxi³
wi¹lhau³ko³tai¹nhī³nx2na³la².

17 Nxa²ha¹te¹ wxa²hxi²kan¹txi³nāu³xa²
wi¹lo²la³kxain¹kxai²nān²tu³ sa²nēn¹kxi²sxā³
ū³yho³hai¹nīn¹ju³ta² wai³nhī³nx2na³la².
Txa²wā¹sū³na² wain³txi³ī³tih³nxē³ha²kxai³
wa³lxe³jau³xa² ī³yau¹ū¹ha²kxai³ nxain¹kxai²nān²tu³
nxē³txai¹nhē³la².

18 Txa²wā¹sū³na² ū³wha²li¹txā³nxai³tā²
e³te³nah¹lxi¹:
— Po¹nai²li² yain³ta³ki³a² ti³lo³te³lhxā³
ti³ha³te³kxi²xai³tā² sa²yxo²tai³txa³hē¹li¹.
Jā¹nxe³sxā³ yau³xā³xa²sa¹:

— A²nū²a² wa³kon³kxi²nē³lain¹kxai²nān²tu³
ū³yho³hain¹ki³ju³ta² wain³na³li¹. Txa²wā¹sū³na²
ū³wha²li³txā³nxai³tā² nxē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

19 A²nū²a² wxā³sxā³ wxā²hxi²kan¹te²a²
ko³nxē³ti³ e³kxi²kxai²nān²tu³ ain³kxi²txa³hē¹la².
A²nū²a² ka³na³ka³na³te²a² wxā³kxan²ti³
ain³kxain¹txa³hē¹la². Yxā¹ta¹ a²nū²a²
ha¹li¹ ka³na³ki² nxe²e³kxain¹kxai²nān²tu³
ain³kxi¹txai¹nhē³la².

20 Wxa²nū³ka³txai²na² ha³ti³xa² ko³nxē³ti³
kāi³ain¹to³kxai²nān²tu³ ã³nū²kxi¹txai¹nhē³la².
Ai¹nīn¹kxai²nān²tu³ jah¹la² e³lai²na¹
ī³kwāi²kxi¹txai¹nhē³la², a²nū²a²ka³lxa¹txi³ko³nxē³ti³
kāi³ain¹kxa²yān³ti³sa². Nxe³sxā³ wi¹kāi³ain¹tu¹wa².

21 Nxe³na¹jut3su² jau¹xai²na² a²yxo²ha³kxa¹
sa²yxo²we¹txa²hē³la². Wān³txa² yau³jū¹jau³su²

kxan²ti³ sa²yxo²ã³txa³hẽ¹la². A²nã²a² ï²li³te²a²
 sa²yxo²ã³si¹nxain¹jau³su² ï³ye³kxi¹nxa²kxan²ti³
 ain³qxain¹txa³hẽ¹la², hxi²kan¹jah¹lo²su² kxan²ti³na².
 Nx³jau³xai²li² ï³kwa³na³nxa²ha¹wa². Txa²wã¹s³na²
 Si³yxau³jah¹lai²na² a²ye³na² Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lai²na² a²ye³na²
 oh³xan¹t³ka³txa² wi¹lhin¹te²ai²na² a²ye³na²
 ï²sain¹jau³su² ï³ye³kxi¹nxa²ha¹wa².

22 Wxa²hxi²kan¹ti³su² te²a² ï²sxã³
 sa²so¹ti³ten³nxa²kxai²nã²tu³ wa³su³txa³hẽ¹la².
 J¹nxe² ha³lo³kxit1sã²nhẽ³la², ko³nxe³ti³
 kãi³ju³ta² kãi³yxau²xai³te²sa² kxa²yan³txi³sa².
 Nx³te²su² kxai²nã²tu³ wxãin²txi³
 a²hxi²ki³te²la³nã³nhĩ³nxa¹lxa².

23 Wxa²ẽ¹nãu³ai²na² ï³ton³nxa²to³ha²kxai³
 ï³yau³xa² so¹lxi³ ï³na²txa³hẽ¹la². Yxãin¹ta¹
 u²va²yau³xa² j¹nxe² ï³na¹s³e¹la².

24 J¹nxe³jut3su² a²nã²ai²li² ko³nxe³ti³ kãi³sxã³
 yxau²xai³te²na² sa²kxai³lu² a²wã³ki³kxai³
 e³lxah²lxi³ ha²kxai³ a²wã³ki³kxai³ hãi³a²
 kãi³ha²kxai³ nxe³te²ju²hẽ³la². E³lxah²lxi³sxã³
 kãi³ain¹kxai²nã²tu³ wxãi²kxai³ hxi²kan¹ti³
 ï³kwai²kxai¹nhĩ³nxa¹lxa². Yxãin¹ta¹ hãi³a²
 kãi³ain¹kxai²nã²tu³ a²yan¹nãu³a² so¹lxi³ ko³nxe³ti³
 kãi³ain¹ju³ta² e³lxah²lxi³tu¹wa².

25 Te²yã¹nxe³sxã³ a²nã²a² wi¹kãi³te²na²
 sa²kxai³lu² a²wã³ki³kxai³ e³lxah²lxi³ ha²kxai³
 a²wã³ki³kxai³ a²yan¹nãu³a² so¹lxi³ wi¹kãi³ain¹ju³ta²
 e³lxah²lxi³tu¹wa².

6

1 A²nã²a² a²wa³kxẽn³yah³lo²lot3sxã³
 yxau²xai³te²na² sa²kxai³lu² wi¹wa³kon³kxi²ha²kxai³

a²hxi²kan¹jah¹lo²khai³xa² ī³sa²nēn¹kxi²ha²kxai³
 nxe³txai¹nhē³la². Nxain¹kxai²nān²tū³ a²nū²a²
 ī²li³te²a² Txa²wā¹sū³na² ī³lxa² tā³nxa² a²wān³txa²
 ī³yau¹ū¹nxa²ha¹jau³xa² tā³nxa² ko³nxe³te²lo³te²a²
 yū²nxa³lho³la².

2 Te²yā¹nxe³sxā³ a²wa³kxēn³yah³lai²li²
 Txa²wā¹sū³na² wān³txa² sa²yxo²we¹kxai²nān²tū³
 a²wa³kxēn³yah³lo²lot3sxā³ yxau²xai³jah¹lai²na²
 hi²sen³kxai³lu² nxe³te³nah¹lx¹:
 — Kwa³na³sa²jah¹la² Je³su²jah³lai²na²
 wān³txa² sa²yxo²we¹jah¹lo²su² nū³nha²kxai³
 txa²wā³tā³xai²la¹wi¹. Nxē³ha²kxai³
 wi¹wa³kon³nxa³kxan²ti³ wain³na³li¹. Nxe³jau³su²
 kxai²nān²tū³ wai³nxa³wa². Yxān¹ta¹
 yxo²ī²jah¹lo²su² nū³nha²kxai³ ā²la² nū³kxūn³txi³
 ā²la² wi¹wi¹nxe² wa³kon³kxain¹ju³ta² wain³na³la².
 A²wa³kxēn³yah³lai²li² Je³su²jah³lai²na² Wān³txa²
 yxo²ī²ha²kxai³ txa²wā³tā³su² hī³nx2na³la².
 Jā¹nxe³jau³jau¹xai²li² ī³tih³nxe³txai¹nhē³la².

Wān³txa²ya²la³yau³xa² ī³tih³nxe³jau³su²

3 Jā¹nxe³na¹jau³su² a²nū²a² ī²li³te²a²
 wān³txa² yau³xā³xa² tē³sxā³ wxā³kxai²nān²tū³
 ī²khai¹nxet3sā²nhē³la². Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lai²na²
 wān³txain²txi³ wān³txa² ī³tih³nxe³nxa²ha¹jau³xa²
 wi¹lhin¹sxā³ yxau²xai³ki³jau³xa² wān³txain²txi³
 hāix1jau³xa²yāx1te²jai¹ti²tu³wa². Yxān¹ta¹
 kwēn¹tai²na² wxā³jah¹lai²na² wān³txa²
 yau³xā³lx¹ti³e³kxai²nān²tū³ ain³kxain¹txa³hē¹la².
4 A²nxe³jah¹la² wān³txa² yxo²kāin²e³jah¹lai²la¹wa².
 Hai³txi³ ā³ne³wxe³ti³he¹xai¹nhī³nx2nxa³wa².

A²wān³txa² so¹lxi³ kwa² toh¹lxe¹hī³nx2na³la².
 Nxē²e³kxai²nān²tū³ ī³xān³ta³kxi²nyhu¹i²
 ī³kāi²non³nha²si¹jau³su² yxo²xūn³txi³ ī³ye³kxi²
 kwa²he¹kxi²nyhu¹i² ko³nxe³te²lo³kxi²nyhu¹i²
 a²nū²a² ā³xa² yxo²ī²xa³sxā³ ī³wā³wā³ta³kxi²nyhu¹i²
 nxe³jah¹lo²su² hī³nx2na³la².

⁵ Jā¹nxe³te²a² a²ē¹nāu³ai²na² ko³nxe³ti³
 āin³nha²ju³ta² so¹lxi³ yū³ha²kxai³ wān³txa²
 ya²la³lyau³xa² ī³tih³nxai¹nxa³ha²kxai³
 nxe³ju³tan¹te²kxa³yā³lhu² ān³ta³txi³
 ī³ye³ye³kxi²nyhu¹ain¹na³la².

— Kāin² yen³kxi³nha²te³lhxā³ yxo²ī²a⁴tū¹xā¹.
 Nxe³jau³su² nxe³hī³nx2na³la².

⁶ Jā¹nxe³jut3su² Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 yxo²ī²ki³kxai²nān²tū³ txa²wā¹ē¹nāu³ai²na²
 wi¹lhin¹sxā³ hāu²no³nha²hī³ki³tā³la². Nxe³ju³tai²li²
 yen³kxi³nha²ju³ta² ā³wa²to²hi²sxā³ wi¹la² ai²na³la².

⁷ Nxe³sxā³ kxā³nxai³tā² txa²wā¹wē³sī¹nai³tā²
 yen³kxa² tē³sxā³ a³li³lah¹kxi³sxa³tai¹ti²tu³wa².
 Te²yā¹nxe³sxā³ yah³lon¹sxā³ ya³lu²ki³tāu³a¹
 yen³kxa² tē³ki³sxa³lho³la².

⁸ Nxe³ha²kxai³ yain³txa² yū³ki³sa²kxai³ sxi²ha²
 yū³ki³sa²kxai³ nxe³ki³te²a² so¹lxi³ ān³nhī³nx2na³la².

⁹ Yxān¹ta¹ yen³kxa² yxo²kwāin³jah¹la² sa²kxai³lu²
 ko³nxe³ti³ wā²nxū¹hāin³nha² ā³si³wxe³hī³nx2na³la².
 Nxain¹kxai²nān²tū³ hā²wxān³txa³ tīh³nai²li²
 ko³nxe³ti³ ain³nhain¹tīh³na² ai³kxai²nān²tū³
 khāuh³lxa³thin¹sa²tē³tu¹wa².

¹⁰ Jā¹nxe³sxā³ yen³kxa² yxo²kwāin³kxi²ki³kxai²nān²tū³
 ko³nxe³ju³ta² ka³lxa¹txi³ wxā³kxi²nē³na³la².
 Jā¹nxe³jut3su² yxo²ī²tū³ka³txa² a²ha³tih³xa² yen³kxa²
 kāin² yxo²kwāi³nai¹nha²kxai³ Txa²wā¹sū³na²

wān³txa² sa²yxo²ā³ain¹na²hē³la². Nxē³ai¹nha²kxai³
kuh³lxa³thin¹khai¹xain¹na²hē³la².

Pau²lah³la² *a²yxo²wān³txa²* *Ti³mo²jah³la²*
ī³yau¹ū³jau³su²

¹¹ Yxān¹ta¹ wxāi²na² sa²kxai³lu² Txa²wā¹sū³na²
sa³wit3si¹nha²kxai³ ju¹tai²na² yxo²ha³kxa¹
ā³na¹txa²hē³la². Nxīn¹kxai²nān²tu³ wain³ju³ta²
so¹lxi³ ān³ten³txa²hē³la². Wi¹lhin¹ju³ta²
so¹lxi³ kāi³txa²hē³la². Txa²wā¹sū³na²
wān³txa² kan²txi³ yxo²i²txa²hē³la². A²nū²a²
yxo²ha³kxa¹ a³lxi²khai¹nxe³tai¹nhē³la². Ko³nxe³ti³
e³kxi¹nxain¹kxan²ti³ ya³nān³ta³ki²la²sxā³
wain³txi³ kāi³txa²hē³la². Hāi¹sxā³ thāi³ti³la²
wi¹kāi³txai¹nhē³la².

¹² A²nū²a² nū³kxūn³txi³ ā³nhe¹kxi²nyhu¹kxa²
yā¹nxe³sxā³ nū³kxūn³txi³ ā³nhe¹kxit1sxā³
ko³nxe³ju³ta² ā³na¹txa²hē³la². Txa²wā¹sū³na²
wān³txa² ka³ten³yau³xa² hxi²ki³kxa² yā¹nxe³sxā³
ain³so¹khai¹nxe³sē¹la². Nxe³sih¹nxa²jau³su²
Txa²wā¹sū³na² ī²sxā³ ī³so¹nxa²tai¹ti²tu³wa².
Nxe³sxā³ kxā³nhxī¹nai³tā² yxo²i²
ā³si³wxe¹i¹nhī¹nai³tā² a²nū²a² ka³lxa¹txi³
ī³hen³txai¹nīn¹tai¹ti²tu³wa². Te²yā¹nxe² āh¹
o²la³kxi¹to³hē¹la².

¹³⁻¹⁴ Nxe³na¹jau³su² wān³txa²
e³kxi¹nxa²ha¹jau³xai²li² a²yxo²ha³kxa¹
sa²yxo²we¹txa²hē³la². Nxīn¹kxai²nān²tu³
ko³nxe³te²lo³txa²ju³ta² yū²nxa³lho³la².
Nxe³jau³xai²li² txa²wān³txi³sxa³wa². Txa²wā¹sū³na²
wān³txai²la¹wa². Je³su² Kris²tu³jah¹la²
wxā²nxa³ta³lxa¹ nxe²kāi³txa²hē³la². Jau¹xa²
yxo²ha³kxa¹ Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³jah¹la²

ka³teñ³yu³ta² ñ³hū¹nē³lain¹jah¹la² ī²nxa²na³la².
 Te²yā¹nxe³sxā³ Je³su² Kris²tu³jah¹la² a²wān³txa²
 ka³teñ³yau³xa² sa²kxai³lu² Pōn³si³o³ Pi³la²jah³lai¹tā²
 ī³hen³txi³te³nai¹ti²tu³wa². Jā¹nxe³sxā³ Je³su²
 Kris²tu³jah¹lain²txi³ ī²nxān²nūn³na³la².

15 Jā¹nxe³jut3su² ye³jen¹na² Kris²tu³jah¹la²
 a³ka³nxi²tāu³a² wā²nā³ū¹nhē³lain¹tu¹wa².
 Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³jah¹la² wi¹lhin¹khaix1jah¹la²
 kāin²khaix1nx2na³la². Ā²la² kāin² ā³sen³sai¹jah¹la²
 yū²nxa³wa². Nū³kxūn³khaix1jah¹lai²la¹wa². A²nū²a²
 a²wa³kxē³nxa² kāin²na³la². Yxān¹ta¹ jah¹lai²na²
 sa²kxai³lu² a²wa³kxēn³ti³nāu³xai²na² yxo²ha³kxa¹
 a²wa³kxē³nxa² a²si³yxau³jah¹lo²la²na³la².

16 Jah¹lai²na² so¹lx³ ya³lu²ju³ta²
 yū³ti³hex1jah¹lo²sxa³wa². Ha²te¹ti³hū³ju³ta²
 so¹lx³ yxau²xai³jah¹lai²la¹wa². Ka³nxah³ju³ta²
 yū³jah¹lo²sxa³wa². A²nū²a² hxi²kan¹txi³
 ī²nxūn³kxi²ti³he¹nxe³hī³ki³sxa³wa². A²nū²a²
 ī²ti³he¹jah¹lo²sxa³wa². Hxi²kan¹txi³
 ī²ki³sxa³jah¹lo²su² na³la². A²nū²a² yxo²ha³kxa¹
 sa²nēn¹kain¹tu¹wa². Nū³kxūn³ju³ta² ne³ki³son³sxā³
 hxan³kxi²nxa³lho³la². Nxe³te²sē¹la².

17 Nxa²ha¹te¹ hī¹na²su² a²nū²a²
 yen³kxi³khaix1te²a² e³kxi¹txai¹nhē³la².
 E³kxai¹nīn¹te³nah¹lx¹:
 — A²nū²a² yen³kxi³txa²te²a² nxe²e³kxain¹yah³lx³txa³hē¹li¹.
 “Txai²na² kāin²te²sa¹wi¹. Wxa²nū³ka³txa²
 kāi²nxa³wi¹.” Nxe³yah³lxin¹jau³su²
 e³yah³lx³txa³hē¹li¹. Yen³kxa² wa³su³txi³
 hxan³kxi¹nx2ti³ha³tai¹. Yxān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na²
 yxo²ī²jah³lx³hē¹li¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tu³
 wxa²ē¹nāu³ai²na² sa²hau³ko³txa²lx³tu¹wi¹.

Nxe³yah³lxin¹kxai²nān²tū³
wi¹lhin¹yah³lxi¹nha²kxai³
yxo²kwaīn³yah²lxan³tho³li¹.

18 Yah³lxi¹nha²kxai³ wi¹lhin¹kxi³ju³ta² so¹lxi³
o²la³kxi¹jah³lxi³hē¹li¹. Wxa²yen³kxa² a³lxi²nxa³sxā³
wā²nhū¹txai¹yah³lxi³hē¹li¹.

19 Yah³lxin¹kxai²nān²tū³ kxān³nāu³a¹ kxan²ti³
ka³teñ³su² yxau³kī³tāu³a¹ yen³kxa² wi¹ju³ta³nū³a²
kāin²yū³tu¹wi¹. Nxe²e³kxi¹txai¹nhē³la².

20 Ti³mo²jah³lāi³. Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
e³kxi¹nxa²jau³xa² yxo²ha³kxa¹ sa²yxo²we¹txa²hē³la².
A²nū²a² ā³xa² toh³lxa³te³ain¹jau³xa²
ī³wa²lū³xain¹txa³hē¹la².

— A²hoh³lxi³sa¹wi¹. Ain¹kxan²ti³
ā³ne³wxe³aj¹nxa³ha²kxai³ ī³wa²lū³xain¹txa³hē¹la².

21 A²nū²a² nxe²kāi³te²a² yū²na³la². Kāi³sxā³
Je³su²jah³lai²na² wān³txa² ā³na¹ain¹na²hē³la².
Jā¹nxēn¹kxa²yān³ti³su² na¹jau³xai²li²
ī³ye³ye¹nxa²ha¹wa². Txa²wā¹sū³na²kxai³lu² kāin²
thāi³ti³la² a³lxi¹nxa²ju³ta² ten³sa³nha²wa². Txai²na²
Pau²lah³lo²na¹xai²na² ta³lun²ye¹nxa²ha¹wa².

Txa²wã¹sũ³na² Wãn³txa²
New Testament in Nambikuára, Southern
(BR:nab:Nambikuára, Southern)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nambikuára, Southern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nambikuára, Southern [nab], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nambikuára, Southern

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
5198f7a7-ab9d-5d69-b112-d94960f81d2a